

Бележки към финансовите отчети (неконсолидирани) на Първа инвестиционна банка АД към 31.12.2008 г.

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) Правен статут

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българската народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

Банката има чуждестранни дейности в Кипър и до 31 август 2007 година, в Албания.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българската фондова борса - София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007.

(b) Приложими стандарти

Неконсолидираните финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква мениджмънта да прави преценки в процеса на прилагане на счетоводните политики на Банката. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (р).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Банката е направила някои рекласификации спрямо финансовите отчети към 31 декември 2007 г. с цел да предостави по-ясни и точни сравнителни данни.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи и пасиви за търгуване, както и активите за продажба с изключение на тези, за които липсва надеждна база за определяне на справедливата им стойност. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизируема или историческа стойност.

Настоящите финансови отчети на Банката не са консолидирани. Тези индивидуални финансови отчети представляват неразделна част от консолидираните финансови отчети, които ще бъдат изготвени до 30 юни 2009 г., съгласно Закона за счетоводството.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

Приходите от и разходите за лихви се признават в отчета за доходите съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива или съответната променлива доходност. Приходите от и разходите за лихви включват амортизация на сконто и премии, както и на други разлики между първоначалната балансова стойност и стойността на падеж на база ефективен лихвен процент.

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Банката се признават в отчета за доходите когато съответната услуга е извършена.

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване.

(b) Принципи на отчитане на инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по цена на придобиване.

(c) Валутни операции

(i) *Функционална валута и валута на представяне*

Финансовите отчети са представени в български левове, която е функционалната валута и валутата на представяне на Банката.

(ii) *Сделки и салда*

Сделките в чуждестранна валута са превалутирани във функционалната валута по официалните обменни курсове на датите на транзакциите. Курсовите разлики от тези транзакции и от преоценката на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, са представени в отчета за доходите. Курсовите разлики от непаричните позиции са включени като резерв в собствения капитал.

(iii) *Чуждестранни дейности*

Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. При определяне на функционалната валута на чуждестранните дейности се взема предвид, че те осъществяват своята дейност като продължение на дейността на основната отчетна единица.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи

Банката класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност чрез отчета за доходите; кредити и вземания; инвестиции, държани до падеж; финансови активи на разположение за продажба. Мениджмънтът определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване.

(i) *Финансови активи, отчитани по справедлива стойност чрез отчета за доходите*

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи за търгуване и активи, първоначално определени за отчитане по справедлива стойност чрез отчета за доходите. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или е определен в тази категория от мениджмънта. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

(ii) *Кредити и вземания*

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Те възникват когато Банката предоставя пари, стоки или услуги директно на дебитор без намерение за търгуване на вземането.

(iii) *Държани до падеж*

Инвестициите, държани до падеж са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани падежи, за които мениджмънтът на Банката има намерението и възможността да ги държи до падеж. Ако Банката реши да продава повече от несъществена сума активи, държани до падеж, цялата категория следва да бъде прекласифицирана като активи на разположение за продажба.

(iv) *На разположение за продажба*

Инвестициите на разположение за продажба са такива, които се предвижда да бъдат държани за неопределен период от време и евентуално продадени при нужда от ликвидност или промени в лихвените проценти, обменните курсове или цените на капиталовите инструменти.

(v) *Признаване*

Покупките и продажбите на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, държани до падеж и на разположение за продажба се признават на датата на доставяне на активите. Кредитите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс транзакционните разходи. Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци от финансовите активи са изтекли или Банката съществено е прехвърлила рисковете и ползите от собствеността.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vi) *Оценяване*

Активите на разположение за продажба и финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата след първоначално признаване се отчитат по справедлива стойност. Кредитите и вземанията и инвестициите, държани до падеж се отчитат по амортизирана стойност, при прилагане метода на ефективния лихвен процент. Приходите и разходите от промени в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се включват в отчета за доходите за периода, през който са възникнали. Приходите и разходите от промени в справедливата стойност на финансовите активи на разположение за продажба се признават директно в собствения капитал докато финансовите активи бъдат отписани или обезценени, като кумулативните приходи и разходи, признати до момента в собствения капитал се признават в отчета за доходите.

Лихвата, калкулирана при прилагане на метода на ефективния лихвен процент се признава в отчета за доходите. Дивидентите от капиталовите инструменти на разположение за продажба се отчитат в отчета за доходите, когато за Банката възникне правото да получи плащане.

(vii) *Оценка по справедлива стойност*

Справедлива стойност е сумата, за която може да бъде заменен един актив, или уреден един пасив, между информирани, съгласни страни в пряка сделка на датата на оценяване.

Когато е възможно, Банката оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Банката установява справедливата стойност, използвайки техника за оценка. Техниките за оценка включват използване на скорешни преки сделки между информирани, съгласни страни (ако има такива), справка с текущата справедлива стойност на други инструменти, които са сходни по същество, анализи на дисконтираните парични потоци и модели с цени на опции. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Банката оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Банката проверява техниките за оценка и тества валидността им, използвайки цени от явни текущи пазарни трансакции със същия инструмент или основани на други налични явни пазарни данни.

Най-добрият показател за справедливата стойност на един финансов инструмент при първоначално признаване е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на даденото или получено възмездяване, освен ако справедливата стойност на този инструмент се вижда при сравнение с други явни текущи пазарни трансакции със същия инструмент (т.е. без изменения или прегрупиране) или въз основа на техники за оценка, чиито променливи включват само данни от явни пазари. Когато цената по сделката е най-добрият показател за справедливата стойност при първоначално признаване, финансовият инструмент се оценява

Бележки към финансовите отчети
2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение
(d) Финансови активи, продължение
(vii) Оценка по справедлива стойност, продължение

първоначално по цена на сделката и всяка разлика между тази цена и стойността, получена първоначално от модел за оценка, се признава впоследствие в печалбата или загубата в

зависимост от отделните факти и обстоятелства по сделката, но не по-късно от момента, когато оценката е изцяло подкрепена от явни пазарни данни или сделката е приключена.

Активите и дългите позиции се оценяват по цена „купува“; пасивите и късите позиции се оценяват по цена „продава“. Справедливите стойности отразяват кредитния риск на инструмента и включват корекции за осчетоводяване на кредитния риск на дружеството от Банката и на отсрещната страна при необходимост. Оценките на справедливата стойност, получени от модели, се коригират според всички останали фактори, като ликвиден риск или несигурност на модела, до степента, в която според Банката трето лице, участващо на пазара, би ги взело под внимание при оценяване на сделка.

Следващата таблица анализира финансовите инструменти, отчетани по справедлива стойност по модели на оценка. Данните не включват инвестициите в дъщерни и асоциирани дружества и други капиталови инструменти, които се отчетат по цена на придобиване.

	Обявени пазарни цени на активни пазари	Оценъчни техники - с помощта на пазарни данни	Общо
--	---	--	-------------

в хил. лв.

31 декември 2008 г.

Финансови активи за търгуване	9,681	-	9,681
Инвестиции на разположение за продажба	229,846	54,740	284,586
Общо	239,527	54,740	294,267

31 декември 2007 г.

Финансови активи за търгуване	13,529	-	13,529
Инвестиции на разположение за продажба	288,730	84,396	373,126
Общо	302,259	84,396	386,655

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства депозирани в централната банка и краткосрочни високоликвидни инвестиции с матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Банката с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни колебания в цената, се класифицират като инструменти за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, за които Банката има намерение и възможност да държи до падеж, се класифицират като активи, държани до падеж. Другите инвестиции се определят като активи за продажба.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) *Отдаване и наемане на ценни книжа*

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в баланса и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки и други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Банката. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки и други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се отчитат при тяхното възникване за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) *Споразумения за репо сделки*

Банката сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в баланса. Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в баланса и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликите между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в отчета за доходите за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Банката закупи свой дълг, той се отписва от баланса и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в нетни приходи от търговски операции.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в баланса, когато Банката има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на активи

Към всяка дата на изготвяне на баланс се извършва преглед на финансовите активи за наличие на индикации за обезценка. В случай че такива индикации са налице, се определя възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава, когато балансовата стойност на един актив или балансовата стойност на обекта, генериращ парични постъпления, част от който е активът, превишава възстановимата му стойност. Загубите от обезценка се признават в отчета за доходите.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(j) Обезценка на активи, продължение

(i) *Кредити и аванси*

Загубата от обезценка на отпуснати кредити и аванси се изчислява като разлика между отчетната стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Краткосрочните кредити не се дисконтират. Изчисляването на настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци включва освен плащания по лихви и главници и паричните потоци, които могат да се породят от реализиране на обезпеченията по дадена експозиция.

Кредитите са представени нетно, като отчетната стойност се намалява с начислената специфична или обща обезценка. Намалението се извършва чрез използване на сметка за обезценка. Специфичната обезценка срещу конкретно определени експозиции се начислява върху отчетната стойност на кредити, за които е налице обективно свидетелство за обезценка като резултат на минали събития, настъпили след първоначалното признаване на актива. Обективните свидетелства за обезценка включват значителни финансови затруднения на длъжника; нарушение на договорните условия, като просрочие на плащания по лихви или главница; вероятност от изпадане на кредитополучателя в несъстоятелност; наличието на данни, показващи измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци от група финансови активи. Общата обезценка се определя за намаляване на отчетната стойност на портфейл от кредити със сходни характеристики на кредитния риск, които групово се оценяват за обезценка. Очакваните парични потоци за група от подобни активи се определят на базата на предишната практика и историческия опит от загуби от портфейли с характеристики, близки до тези в групата. Историческият опит от загуби се коригира на основата на текущи данни за да се отрази ефектът на променящите се пазарни условия. Активи, които са индивидуално оценени за обезценка и за които загуба от обезценка е или продължава да бъде призната не се включват в портфейлния подход за измерване на обезценка. Увеличението на обезценката намира отражение в отчета за доходите. Когато даден кредит е идентифициран като несъбираем и след приключване на всички задължителни по закон процедури и определяне на общата загуба по него, кредитът се отписва от баланса.

В случай че в последващ период сумата на загубите от обезценка се намали и това намаление може обективно да се свърже със събитие, настъпило след увеличението, тогава намалението на загубите от обезценка се осъществява посредством отчета за доходите.

(ii) *Финансови активи, преоценени по справедлива стойност в собствения капитал*

Възстановимата стойност на капиталови инструменти е тяхната справедлива стойност. Възстановимата стойност на дългови инструменти и откупени кредити, преоценени по справедлива стойност, се изчислява, като настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира с текущия пазарен лихвен процент.

Когато един актив, преоценен по справедлива стойност в собствения капитал е обезценен, като намалението преди това е отчетено директно в собствения капитал, намалението се прехвърля в отчета за доходите и се отчита като част от загубите от обезценка, дори активът да не е отписан.

В случай че в последващ период справедливата стойност на актива нарастне, и това увеличение може обективно да бъде отнесено към събитие след датата на отчитане на обезценката, то тогава загубите от обезценка се реинтегрират в отчета за доходите.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(к) Имоти и оборудване

Имотите и оборудването са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и преизчисления, отчитайки ефектите на свръхинфлацията.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 – 33
• Стопански инвентар	10 – 20
• Транспортни средства	10 – 20
• Подобрения на наети сгради	10 – 67

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(л) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Банката, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи	10 - 20
• Програмни продукти	10 - 33

(м) Провизии

Провизия се отчита в баланса, когато Банката е поела законов или условен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на което е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на времевите разлики и там, където е подходящо, специфичните рискове за задължението.

(н) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Банката се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Банката възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Банката се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(о) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ и отсрочен данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за периода въз основа на ефективната данъчна ставка или действаща такава в деня на изготвяне на баланса и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(o) Данъчно облагане, продължение

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност съгласно счетоводните отчети и стойностите, изчислени за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за доходите, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(p) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Банката прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценка и преценки непрекъснато се оценяват и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

(i) Загуби от обезценка на кредити и вземания

Банката ежесечно преразглежда кредитния си портфейл, за да определи стойността на обезценката. При определяне дали загуба от обезценка трябва да бъде призната в отчета за доходите, Банката преценява дали има данни, индикиращи наличието на измеримо намаление в прогнозираните бъдещи парични потоци от портфейл с кредити, преди такова намаление да бъде идентифицирано за конкретен кредит от портфейла. Обстоятелствата могат да включват налични данни, показващи че е имало негативна промяна в платежоспособността на кредитополучателите от дадена група или национални или местни икономически условия, свързани с просрочията на активи на групата.

Мениджмънтът използва преценки, базирани на исторически опит от загуби за активи с характеристики на кредитен риск и обективни обстоятелства за обезценка, сходни с онези в портфейла, когато планира бъдещите парични потоци на портфейла. Методологията и преположенията, използвани за оценяване както на сумата, така и на падежите на бъдещите парични потоци се преглеждат регулярно, за да се намалят разликите между очакваната загуба и фактическата загуба.

(ii) Подходни данъци

Печалбата на Банката е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Банката отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(q) Доходи на акция

Банката представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за своите обикновени акции. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(r) Приложение на публикувани международни стандарти за финансова отчетност, които още не са в сила към датата на баланса и се отнасят до дейността на Банката

Следните нови стандарти, поправки към стандарти и тълкувания все още не са в сила за годината приключваща на 31 декември 2008 година и не са приложени при изготвянето на този финансов отчет:

- Допълнение към МСФО 2 “Плащания на база акции – условия за преминаване и прекратяване” (в сила от 1 януари 2009 г.). Промените разясняват дефиницията на условия за придобиване, въвеждайки концепцията за условията за непридобиване. Тези условия следва да намерят отражение в справедливата стойност на датата на споразумяването и невъзможността да се изпълнят условията за непридобиване най-общо се считат за прекратяване. Допълнението към МСФО 2 ще стане задължително за финансовите отчети за 2009 г. с ретроспективно прилагане. Ръководството счита, че допълнението към МСФО 2 няма да има ефект за Банката, доколкото Банката няма планове свързани с плащания на база акции.
- МСФО 8 – “Оперативни сегменти” (в сила от 1 януари 2009 г.). Стандартът изисква оповестяване на сегменти на база на компоненти на Банката, които ръководството наблюдава при вземане на оперативни решения. Оперативните сегменти са компоненти от Банката, за които е налична самостоятелна финансова информация, която се преглежда периодично от лице с ръководни функции при вземане на оперативни решения, при преценка как да се разпределят ресурсите и при оценка на представянето. Банката счита, че стандарта няма да има ефект върху финансовите резултати или собствения капитал, и няма да промени значително представянето и оповестяването на оперативни сегменти във финансовите отчети.
- Ревизиран МСС 1 “Представяне на финансовите отчети” (в сила за годишните периоди започващи на или след 1 януари 2009 г.). Ревизируваният стандарт изисква информацията във финансовите отчети да бъде обобщена въз основа на сходни характеристики. Стандартът въвежда понятието отчет за всеобхватните доходи.

Елементите на отчета за доходите и компонентите на отчета за всеобхватните доходи, могат да бъдат представени или в един отчет за всеобхватните доходи (ефективно обединяващ отчета за доходите и всички промени в капитала от трансакциите с не-собственици), или в два отделни отчета (отделен отчет за доходите, следван от отделен отчет за всеобхватните доходи).

Банката обмисля дали да представя един отчет за всеобхватните доходи или два отчета.

- Ревизиран МСС 23 – “Разходи по заеми” премахва възможността всички разходи по заеми да се отчитат като разход в момента на възникване и изисква предприятията да капитализират разходите по заеми директно свързани с придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, като част от себестойността на актива. Ревизируваният МСС 23 става задължителен за финансовия отчет на Банката за 2009 г. и ще предизвика промяна

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(г) Приложение на публикувани международни стандарти за финансова отчетност, които още не са в сила към датата на баланса и се отнасят до дейността на Банката, продължение

в счетоводната политика на Банката. Според преходните разпоредби, Банката ще приложи ревизирания МСС 23 за активите отговарящи на условията, за които капитализирането на разходи по заеми започва на, или след ефективната дата.

- КРМСФО 13 – “Клиентски програми за лоялност” засяга отчитането от предприятия, които са въвели или участват в програми за лоялност на клиентите си. Отнася се за програми за лоялност на клиентите, при които клиентите могат да разменят натрупани кредити за награди като безплатни или с намалена цена стоки и услуги. Тези предприятия следва да заделят част от постъпленията от първоначалната продажба като кредити за награди и да признават постъпленията като приходи едва след като са изпълнили задължението си. КРМСФО 13 е приложим за първи път за финансовия отчет на Банката за 2009 г., и Ръководството счита, че няма да има значим ефект върху финансовия отчет

Ръководството счита, че е от значение да отбележи следните ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към датата на баланса участват в общата рамка на МСФО одобрени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но които все още не са били одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно не са взети под внимание от Банката при изготвянето на този финансов отчет:

- 35 подобрения към общо 24 МСФО и МСС (2008)
- Ревизиран МСФО 3 “Бизнес комбинации” (2008)
- Ревизиран МСФО 1 – “Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане”
- Промени към МСФО 1 и МСС 27, засягащи цена на инвестиция в дъщерно предприятие, в съвместно предприятие или в асоциирано предприятие
- Промени към МСС 32 и МСС 1 засягащи опции за продажба на финансови инструменти и задължения възникващи при ликвидация
- Промени към МСС 39, засягащи допустим предмет на хеджиране и преходни разпоредби
- КРМСФО 12 – “Споразумения за концесии на услуги”
- КРМСФО 15 – “Споразумение за изграждане на недвижими имоти”
- КРМСФО 16 – “Хедж на нетна инвестиция в чуждестранна операция”
- КРМСФО 17 – “Разпределяне на непарични активи на собственици”

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, ръководството на Банката не е приключило с анализа на вероятните ефекти от бъдещото прилагане на посочените ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, когато те бъдат одобрени от Европейската комисия за прилагане в Европейския Съюз.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска

А. Търговски операции

Банката поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Банката са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Банката поддържа пакет от инструменти на капиталовия пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Банката да предоставя на своите клиенти продукти от капиталовия пазар на конкурентни цени.

Банката управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории, притежавани търговски инструменти.

Банката работи в условията на динамично развиваща се глобална финансова и икономическа криза. Понататъшното ѝ задълбочаване би могло да доведе до негативни последици върху финансовото състояние на Банката. Ръководството на Банката осъществява ежедневен мониторинг на всички позиции от активите и пасивите, приходите и разходите, както и състоянието на международните финансови пазари, прилагайки най-добрите банкови практики. На тази база анализира доходности, ликвидността и цената на ресурса и прилага адекватни мерки по отношение на кредитния, пазарния (най-вече лихвения) и ликвидния риск, лимитирайки възможните негативни ефекти от глобалната финансова и икономическа криза. Така Банката отговаря на предизвикателствата на пазарната среда, запазвайки стабилна капиталова и ликвидна позиция.

(i) *Кредитен риск*

Рискът от неизпълнение е рискът контрагентите по финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения. Рискът от неизпълнение се следи постоянно съгласно вътрешните процедури по управление на риска и се контролира посредством минимални прагове за кредитното качество на контрагента и определяне на лимити на размера на експозицията. Експозициите, произтичащи от търговски операции са обект на лимити спрямо общия размер на експозициите и се одобряват от оправомощеното лице или орган, както е определено в процедурите по управление на кредитния риск.

Сетълмент рискът е рискът от загуба, породен когато контрагентът не успее да достави стойност (пари, ценни книжа или други активи) съгласно договорените условия. Когато търгуването не се разплаща посредством клирингов агент, сетълмент рискът се ограничава чрез едновременно извършване на плащането и доставката.

(ii) *Пазарен риск*

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни транзакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (риск за цени на акции).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството при покупка или продажба на инструменти.

Всички търгуеми инструменти се признават и оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия пряко рефлектират върху нетните приходи от търговски операции (за инструменти принадлежащи на търговския портфейл) или собствения капитал (за инструменти от портфейла инвестиции на разположение за продажба). В условията на развиващ се капиталов пазар цените, по които се сключват сделките, могат да се различават

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
A. Търговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение

от котираните цени. Когато наличната пазарна информация се използва за установяване на справедливата стойност, тя може да не съвпада със стойността, която може да се реализира текущо на пазара.

Количествено измерване на лихвения риск се извършва чрез прилагания VaR (Value at Risk) анализ. Методът VaR оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период. Стойността под риск се изчислява като се използва едномесечен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на

базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за портфейла от финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност, на Банката за 2008 година:

	31 декември	Дванадесетмесечен период, приключващ на 31 декември 2008 г.			31 декември
<i>в хил. лв.</i>	2008 г.	средно	минимално	максимално	2007 г.
VaR	1,465	1,021	602	1,926	796

B. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Банката е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който Банката е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Банката ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Банката и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Банката, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Банката се стреми да поддържа баланс между срочност на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Банката извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната ѝ стратегия.

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката, представени по матуритетна структура според остатъчния срок до падеж.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

Матуритетна структура към 31 декември 2008 г.

в хил. лв.	От 1 до					C неопред. падеж	Общо
	До 1 месец	3 месеца	до 3 месеца до 1 година	Над 1 година	неопред. падеж		
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	745,083	-	-	-	-	-	745,083
Финансови активи за търгуване	9,681	-	-	-	-	-	9,681
Инвестиции на разположение за продажба	58,598	78,053	58,288	89,646	26,959	-	311,544
Финансови активи държани до падеж	8,858	9,396	2,047	40,092	-	-	60,393
Вземания от банки и финансови институции	10,168	-	-	-	-	-	10,168
Вземания от клиенти	252,578	230,815	530,430	1,931,693	-	-	2,945,516
Имоти и оборудване	-	-	-	-	149,010	-	149,010
Нематериални активи	-	-	-	-	5,164	-	5,164
Други активи	19,575	-	-	-	-	-	19,575
Общо активи	1,104,541	318,264	590,765	2,061,431	181,133	-	4,256,134
Пасиви							
Задължения към банки	53,415	-	-	-	-	-	53,415
Задължения към други клиенти	1,106,403	565,150	1,429,831	77,937	-	-	3,179,321
Други привлечени средства	72,805	62,929	272,808	81,856	-	-	490,398
Подчинен срочен дълг	-	-	-	53,852	-	-	53,852
Дългово капиталов инструмент	-	-	-	-	100,474	-	100,474
Пасиви по отсрочени данъци	-	-	-	-	1,681	-	1,681
Други пасиви	6,523	-	-	-	-	-	6,523
Общо пасиви	1,239,146	628,079	1,702,639	213,645	102,155	-	3,885,664
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(134,605)	(309,815)	(1,111,874)	1,847,786	78,978	-	370,470

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

Матуритетна структура към 31 декември 2007 г.

в хил. лв.	От 3					Общо
	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	608,685	-	-	-	-	608,685
Финансови активи за търгуване	13,529	-	-	-	-	13,529
Инвестиции на разположение за продажба	20,019	38,729	191,131	123,247	24,042	397,168
Финансови активи държани до падеж	-	15,562	9,283	79,861	-	104,706
Вземания от банки и финансови институции	185,062	3,920	-	-	172	189,154
Вземания от клиенти	175,906	211,022	540,887	1,839,947	-	2,767,762
Имоти и оборудване	-	-	-	-	111,282	111,282
Нематериални активи	-	-	-	-	429	429
Други активи	12,340	-	-	-	-	12,340
Общо активи	1,015,541	269,233	741,301	2,043,055	135,925	4,205,055
Пасиви						
Задължения към банки	17,234	-	-	-	-	17,234
Задължения към други клиенти	2,012,425	425,798	727,621	91,926	-	3,257,770
Други привлечени средства	185	39	346,325	97,894	-	444,443
Подчинен срочен дълг	-	-	-	51,005	-	51,005
Дългово капиталов инструмент	-	-	-	-	99,874	99,874
Пасиви по отсрочени данъци	-	-	-	-	1,368	1,368
Други пасиви	7,433	-	-	272	-	7,705
Общо пасиви	2,037,277	425,837	1,073,946	241,097	101,242	3,879,399
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(1,021,736)	(156,604)	(332,645)	1,801,958	34,683	325,656

Към 31 декември 2008 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанти представляват 32.03% от общата сума задължения към други клиенти (2007: 35.73%).

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите пасиви на Банката към 31 декември 2008 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

<i>в хил. лв.</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Задължения към банки	53,461	-	-	-	-	53,461
Задължения към други клиенти	1,107,457	571,971	1,492,462	88,278	-	3,260,168
Други привлечени средства	73,017	63,675	284,902	99,285	-	520,879
Подчинен срочен дълг	-	-	-	115,946	-	115,946
<u>Дългово капиталов инструмент</u>	<u>-</u>	<u>4,855</u>	<u>6,790</u>	<u>74,722</u>	<u>94,493</u>	<u>180,860</u>
Общо финансови пасиви	1,233,935	640,501	1,784,154	378,231	94,493	4,131,314

(ii) Пазарен риск
Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Банката е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл. Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2008 г. е +3.6/-3.6 млн. лв. Към 31 декември 2008 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +50/-50 базисни пункта за частта от кривите на доходност над 1 година е -1.0/+1.0 млн. лв. Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2008 г., е +0.5/-0.5 млн. лв.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва ефективните лихвени проценти към 31 декември 2008 г. и периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви.

в хил. лв.	Инструменти с фиксиран лихвен процент						
	Общо	Средно претеглен ефективен лихвен процент	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	150,039	1.98%	41,791	108,248	-	-	-
Финансови активи за търгуване	5,476	4.31%	-	-	-	-	5,476
Инвестиции на разположение за продажба	284,585	3.08%	45,797	58,599	78,053	58,288	43,848
Финансови активи държани до падеж	60,393	3.25%	18,197	8,858	9,396	2,047	21,895
Вземания от банки и финансови институции	3,920	3.50%	-	3,920	-	-	-
Вземания от клиенти	2,921,262	10.90%	2,505,727	21,056	11,034	148,778	234,667
Нелихвоносни активи	830,459	-	-	-	-	-	-
Общо активи	4,256,134		2,611,512	200,681	98,483	209,113	305,886
Пасиви							
Задължения към банки	53,035	4.68%	1,379	51,656	-	-	-
Задължения към други клиенти	3,169,876	5.58%	2,248,864	76,658	149,716	207,995	486,643
Други привлечени средства	490,397	6.77%	84,709	72,805	62,929	264,060	5,894
Подчинен срочен дълг	53,852	13.10%	-	-	-	-	53,852
Дългово капиталов инструмент	100,474	12.51%	-	-	-	-	100,474
Нелихвоносни пасиви	18,030	-	-	-	-	-	-
Общо пасиви	3,885,664		2,334,952	201,119	212,645	472,055	646,863

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва ефективните лихвени проценти към 31 декември 2007 г. и периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви.

в хил. лв.	Инструменти с фиксиран лихвен процент						
	Общо	Средно претеглен ефективен лихвен процент	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	64,930	3.24%	31,814	33,116	-	-	-
Финансови активи за търгуване	2,074	4.38%	68	-	-	-	2,006
Инвестиции на разположение за продажба	370,154	3.96%	87,666	-	-	-	282,488
Финансови активи държани до падеж	103,527	3.00%	35,994	-	-	13,149	54,384
Вземания от банки и финансови институции	162,529	4.49%	-	158,617	3,912	-	-
Вземания от клиенти	2,753,220	10.72%	2,508,782	41,795	19,981	51,752	130,910
Нелихвоносни активи	748,621	-	-	-	-	-	-
Общо активи	4,205,055		2,664,324	233,528	23,893	64,901	469,788
Пасиви							
Задължения към банки	17,048	4.89%	15,383	1,665	-	-	-
Задължения към други клиенти	3,153,419	4.18%	2,328,192	34,984	396,138	391,089	3,016
Други привлечени средства	456,315	5.22%	87,767	-	-	-	368,548
Подчинен срочен дълг	47,507	13.25%	-	-	-	-	47,507
Дългово капиталов инструмент	93,880	12.56%	-	-	-	-	93,880
Нелихвоносни пасиви	111,230	-	-	-	-	-	-
Общо пасиви	3,879,399		2,431,342	36,649	396,138	391,089	512,951

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на валутен борд в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Банката изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Банката пораждаят нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в отчета за доходите. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Банката, които не са деноминирани във валутата на представяне на Банката. Тези експозиции са представени по-долу:

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Парични активи		
Евро	2,175,826	2,594,721
Щатски долари	240,813	344,688
Други валути	33,378	51,782
Злато	7,817	4,730
Парични пасиви		
Евро	2,154,161	2,661,873
Щатски долари	240,268	344,698
Други валути	35,414	52,042
Злато	-	-
Нетна валутна позиция		
Евро	21,665	(67,152)
Щатски долари	545	(10)
Други валути	(2,036)	(260)
Злато	7,817	4,730

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Банката управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Банката като не успее да изплати свое задължение. Банката е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

31 декември 2008 г.		<i>в хил. лв.</i>	
Клас експозиции	Брутна сума на Балансова стойност на		
	вземания от клиенти	вземания от клиенти	
Групово обезценени			
Редовни	2,890,929	2,887,855	
Индивидуално обезценени			
Под наблюдение	24,723	23,688	
Нередовни	16,916	10,463	
Необслужвани	79,792	23,510	
Общо	3,012,360	2,945,516	

31 декември 2007 г.		<i>в хил. лв.</i>	
Клас експозиции	Брутна сума на Балансова стойност на		
	вземания от клиенти	вземания от клиенти	
Групово обезценени			
Редовни	2,766,350	2,743,268	
Индивидуално обезценени			
Под наблюдение	15,363	14,528	
Нередовни	7,602	6,368	
Необслужвани	48,298	3,598	
Общо	2,837,613	2,767,762	

Същевременно Банката е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажменти (виж бележка 32).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха рефлектирвали по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по икономически сектори е представена в таблицата по-долу:

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Търговия	644,657	532,680
Производство	704,072	708,216
Услуги	184,531	225,261
Финанси	22,773	1,957
Транспорт	144,612	153,074
Комуникации	46,836	45,445
Строителство	145,294	108,893
Селско стопанство	85,619	89,340
Туризм	112,973	122,173
Инфраструктура	106,212	65,042
Частни лица	761,441	748,552
Други	53,340	36,980
Обезценка	(66,844)	(69,851)
Общо	2,945,516	2,767,762

Банката е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически сектор - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2008 г. с обща експозиция възлизаща съответно на 40,968 хил. лв. (2007: 37,028 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 77,149 хил. лв. (2007: 68,772 хил. лв.) - минно дело и 107,972 хил. лв. (2007: 118,539 хил.лв.) - енергетика.

Банката е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 16 отделни клиенти или групи (2007: 16), към които експозицията превишава 10% от капиталовата база на Банката и се базира на отчетната стойност на съответното кредитно улеснение. Общата сума на тези експозиции е 1,109,642 хил. лв., която представлява 258.73% от собствения капитал (2007: 911,798 хил. лв., представлявали 238.13% от собствения капитал), от които 938,241 хил. лв. (2007: 667,792 хил. лв.) са кредити и 171,401 хил. лв. (2007: 244,006 хил. лв.) са гаранции, акредитиви и други условни задължения. Експозиции, обезпечени с парични депозити са изключени при изчисляването на големите експозиции.

Кредитите предоставени от Кипър възлизат на 130,871 хил. лв. (отчетна стойност) (2007: 140,128 хил. лв.).

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на баланса, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Политиката на Банката изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви са също обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент. Размерът на получените обезпечения по издадени гаранции и акредитиви възлиза на 100%.

Обезпеченията по кредити, гаранции и акредитиви обикновено включват ипотечи, парични средства, съоръжения и оборудване, ценни книжа, или друга собственост.

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредити по балансова стойност, предоставени от банката на клиенти, и вида на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 149,796 хил. лв (2007: 81,819 хил. лв):

<i>в хил.лв.</i>	2008	2007
Ипотека	1,346,172	1,525,826
Залог на вземания	425,601	267,153
Залог на търговски предприятия	286,287	296,050
Ценни книжа	144,981	97,330
Банкови гаранции	155	7,015
Поръчителства и други гаранции	130,084	59,075
Залог на стоки	110,262	92,965
Залог на машини и съоръжения	227,376	150,380
Залог на парични средства	38,559	115,390
Залог на дружествени дялове във фирми	36,559	41,661
Залог на злато	33	32
Други обезпечения	100,272	96,494
Необезпечени	16,223	6,423
Общо	2,862,564	2,755,794

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки и превод на трудово възнаграждение и други.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност

Регулаторният орган, пред който се отчита Банката, Българската народна банка (БНБ), определя и следи за спазването на капиталовите изисквания, както на консолидирана, така и на неконсолидирана основа. БНБ издаде нова Наредба № 8 за капиталовата адекватност на кредитните институции, която е в сила от 1 януари 2007 г. и представлява прилагане в българското законодателство на Международното споразумение за конвергенция в измерването на капитала и капиталовите изисквания (подобрена рамка), познато още като Базел II, и на Директиви на ЕС 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО. За да изпълнява капиталовите изисквания, Банката трябва да поддържа минимално изискуемото съотношение от 12% между собствения капитал и рисково-претеглените активи. Банковите операции се категоризират или като търговски портфейл, или като банков портфейл, като рисково-претеглените активи се определят съгласно конкретни изисквания, които имат за цел да отразят различните нива на риск, присъщи на активите и на задбалансовите експозиции.

Банката изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизиран подход, определен от БНБ. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажменти се вземат предвид чрез прилагане на различни конверсионни фактори (0%, 20%, 50%, 100%), които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти (0%, 20%, 50%, 100%) в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Освен това Банката трябва да спазва капиталовите изисквания за операционен риск. Използва се подходът на базисния индикатор. Капиталовото изискване е равно на средния годишен брутен доход през последните три години, умножен по фиксиран процент (15%). Съответните рисково-претеглени активи се изчисляват чрез по-нататъшно умножение по 12.5.

Собственият капитал на Банката се състои от два елемента:

- Капитал от първи ред, който включва акционерния капитал, премиите от емисии на акции, законовите резерви, другите резерви с общо предназначение, неразпределената печалба от минали години, намалени със стойността на нематериалните активи и нереализираната загуба от финансовите инструменти на разположение за продажба.
- Капитал от втори ред, който включва подчинени пасиви, по-конкретно дългово капиталов инструмент и подчинен срочен дълг.

Към елементите на капиталовата база се прилагат следните лимити: капиталът от втори ред не може да превишава капитала от първи ред, а подчиненият срочен дълг не може да превишава 50 % от капитала от първи ред. Намаленията на капитала включват балансовата стойност на неконсолидираните инвестиции и специфичните провизии за кредитен риск.

През периода Банката е спазила всички капиталови изисквания.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

<i>в хил. лв.</i>	Балансова стойност/условна стойност		Рисковопретеглени активи	
	2008	2007	2008	2007
Рисковопретеглени активи за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства и централни банки	706,316	761,098	3,011	3,162
Международни банки за развитие	1,000	2,763	-	-
Институции	231,376	379,891	75,716	95,063
Предприятия	1,919,643	1,860,647	1,881,850	1,746,542
Експозиции на дребно	560,775	519,274	546,088	508,796
Вземания, обезпечени с недвижимо имущество	451,855	387,841	225,928	193,921
Колективни инвестиционни схеми	1,964	3,011	1,964	3,011
Други позиции	339,604	266,313	173,733	135,418
Общо	4,212,533	4,180,838	2,908,290	2,685,913
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства и централни банки	-	782	-	-
Институции	17,879	8,163	8,157	3,625
Предприятия	645,543	796,841	202,591	208,066
Експозиции на дребно	234,459	224,962	1,079	4,713
Вземания, обезпечени с недвижимо имущество	8,069	29,215	1,963	2,970
Други позиции	-	-	28	57
Общо	905,950	1,059,963	213,818	219,431
Деривати				
Класове експозиции				
Институции	1,359	2,773	272	707
Предприятия	19	-	19	-
Общо	1,378	2,773	291	707
Общо рисковопретеглени активи за кредитен риск			3,122,399	2,906,051
Рисковопретеглени активи за пазарен риск			3,250	3,341
Рисковопретеглени активи за операционен риск			254,125	188,375
Общо рисковопретеглени активи			3,379,774	3,097,767
Отношения на капиталова адекватност	Капитал	Капиталови съотношения %		
	2008	2007	2008	2007
Капитал от първи ред	318,884	263,337	9.44%	8.50%
Собствен капитал (капиталова база)	428,887	382,895	12.69%	12.36%

Бележки към финансовите отчети
4. Информация по сегменти

Информация по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Банката. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Оценката на активите и пасивите по сегменти е основана на счетоводната политика, описана в приложенията за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Банката извършва дейност основно в България, но също така има операции в Албания и Кипър.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят на база местоположението на банковия клон, който ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Приходи от лихви	322,991	260,542	10,430	9,127	333,421	269,669
Разходи за лихви	(188,632)	(138,021)	(437)	(897)	(189,069)	(138,918)
Нетен лихвен доход	134,359	122,521	9 993	8,230	144 352	130,751
Приходи от такси и комисиони	68,607	58,348	1,049	905	69,656	59,253
Разходи за такси и комисиони	(9,038)	(9,604)	(8)	(33)	(9,046)	(9,637)
Нетен доход от такси комисиони	59,569	48,744	1,041	872	60,610	49,616
Нетни приходи от търговски операции	1,821	10,318	25	70	1,846	10,388
Административни разходи	(147,120)	(100,879)	(560)	(3,200)	(147,680)	(104,079)
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Активи	4,107,244	4,053,369	148,890	151,686	4,256,134	4,205,055
Пасиви	3,871,727	3,855,649	13,937	23,750	3,885,664	3,879,399

Бележки към финансовите отчети
4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към 31 декември 2008 г.:

в хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Приходи от лихви	Разходи за лихви	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни разходи
Търговско банкиране	2,223,084	1,443,048	234,998	(64,952)	18,278	-	-
Банкиране на дребно	722,432	1,736,273	78,274	(67,064)	4,985	-	-
Международен бизнес	-	644,724	-	(56,366)	12,090	-	-
Картов бизнес	-	-	-	-	13,391	-	-
Ликвидност	1,130,626	53,415	20,149	(628)	(630)	530	(2,267)
Дилинг	6,243	-	-	-	-	1,316	716
Обслужване на клиенти	-	-	-	-	11,928	-	-
Други	173,749	8,204	-	(59)	568	-	(30)
Общо	4,256,134	3,885,664	333,421	(189,069)	60,610	1,846	(1,581)

Бележки към финансовите отчети
**5. Финансови активи и пасиви
Счетоводна класификация и справедливи стойности**

В таблицата по-долу е дадена класификацията по категории на финансовите активи и пасиви и техните справедливи стойности към 31 декември 2008 г.

<i>в хил. лв.</i>	За Държани Кредити и		На		Други по		Балансова	Справедлива
	търгуване	до падеж	вземания	разположени	е заамортизира	Други	стойност	стойност
				продажбана	стойност			
АКТИВИ								
Парични средства и вземания от централни банки	-	-	745,083	-	-	-	745,083	745,083
Финансови активи за търгуване	9,681	-	-	-	-	-	9,681	9,681
Инвестиции на разположение за продажба	-	-	-	311,544	-	-	311,544	311,544
Финансови активи държани до падеж	-	60,393	-	-	-	-	60,393	59,483
Вземания от банки и финансови институции	-	-	10,168	-	-	-	10,168	10,168
Вземания от клиенти	-	-	2,945,516	-	-	-	2,945,516	2,945,516
Други финансови активи	-	-	-	-	-	274	274	274
	9,681	60,393	3,700,767	311,544	-	274	4,082,659	4,081,749
ПАСИВИ								
Задължения към банки	-	-	-	-	53,415	-	53,415	53,415
Задължения към други клиенти	-	-	-	-	3,179,321	-	3,179,321	3,179,321
Други привлечени средства	-	-	-	-	490,398	-	490,398	490,287
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	53,852	-	53,852	53,852
Дългово капиталов инструмент	-	-	-	-	100,474	-	100,474	98,332
Други финансови пасиви	-	-	-	-	-	1,336	1,336	1,336
	-	-	-	-	3,877,460	1,336	3,878,796	3,876,543

Справедливата стойност на паричните средства, паричните еквиваленти, депозитите на виждане и срочните депозити е приблизително равна на балансовата им стойност, поради краткосрочният им матуритет. Справедливата стойност на вземанията от клиенти е приблизително равна на балансовата им стойност, поради факта, че основната част от кредитния портфейл е с плаващи лихвени проценти, които отразяват промените в пазарните условия.

Бележки към финансовите отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

В таблицата по-долу е дадена класификацията по категории на финансовите активи и пасиви и техните справедливи стойности към 31 декември 2007 г.

в хил. лв.	ЗаДържани		Кредити и разположение вземания	Други по На амортизи рана		Балансова Други	Справедлива стойност	Справедлива стойност
	търгуване	недо падеж		стойност	стойност			
АКТИВИ								
Парични средства и вземания от централни банки	-	-	608,685	-	-	-	608,685	608,685
Финансови активи за търгуване	13,529	-	-	-	-	-	13,529	13,529
Инвестиции на разположение за продажба	-	-	-	397,168	-	-	397,168	397,168
Финансови активи държани до падеж	-	104,706	-	-	-	-	104,706	103,500
Вземания от банки и финансови институции	-	-	189,154	-	-	-	189,154	189,154
Вземания от клиенти	-	-	2,767,762	-	-	-	2,767,762	2,767,762
Други финансови активи	-	-	-	-	-	823	823	823
	13,529	104,706	3,565,601	397,168	-	823	4,081,827	4,080,621
ПАСИВИ								
Задължения към банки	-	-	-	-	17,234	-	17,234	17,234
Задължения към други клиенти	-	-	-	-	3,257,770	-	3,257,770	3,257,770
Други привлечени средства	-	-	-	-	444,443	-	444,443	444,450
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	51,005	-	51,005	51,005
Дългово капиталов инструмент	-	-	-	-	99,874	-	99,874	99,450
Други финансови пасиви	-	-	-	-	-	1,924	1,924	1,924
	-	-	-	-	3,870,326	1,924	3,872,250	3,871,833

Бележки към финансовите отчети
6. Нетен лихвен доход

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Приходи от лихви		
Приходи от лихви:		
Вземания и сметки при банки и финансови институции	6,179	6,230
Банкиране на дребно	78,274	61,201
Вземания от корпоративни клиенти	200,725	154,171
Вземания от малки и средни предприятия	28,184	26,008
Микрокредитиране	6,089	4,554
Дългови инструменти	13,970	17,505
	333,421	269,669
Разходи за лихви		
Разходи за лихви:		
Депозити от банки	(628)	(848)
Депозити от други клиенти	(132,016)	(103,934)
Други привлечени средства	(38,041)	(15,996)
Подчинен срочен дълг	(6,353)	(6,212)
Дългово капиталов инструмент	(11,972)	(11,881)
Лизингови договори и други	(59)	(47)
	(189,069)	(138,918)
Нетен лихвен доход	144,352	130,751

За 2008 г. признатият лихвен приход от индивидуално обезценени финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 7,028 хил. лв (2007 г.: 9,692 хил. лв.).

7. Нетен доход от такси и комисиони

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Приходи от такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	9,579	12,086
Платежни операции	9,195	8,413
Клиентски сметки	9,138	8,370
Кarti	18,753	12,996
Други	22,991	17,388
	69,656	59,253
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(2,562)	(626)
Кореспондентски сметки	(630)	(953)
Кarti	(5,362)	(5,586)
Други	(492)	(2,472)
	(9,046)	(9,637)
Нетен доход от такси и комисиони	60,610	49,616

Бележки към финансовите отчети
8. Нетни приходи от търговски операции

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Нетни приходи/(разходи) от търговски операции от:		
- дългови инструменти	520	517
- капиталови инструменти	(5,298)	2,245
- промени във валутните курсове	6,624	7,626
Нетни приходи от търговски операции	1,846	10,388

9. Други нетни оперативни разходи

Другите нетни оперативни разходи представляват загуби от продажби на финансови инструменти, неоценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

<i>в хил.лв.</i>	2008	2007
Други нетни оперативни разходи, възникващи от:		
- дългови инструменти	(1,551)	(230)
- други	(30)	-
Други нетни оперативни разходи	(1,581)	(230)

10. Административни разходи

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	48,539	31,020
- Амортизация	16,796	11,541
- Реклама	17,229	10,690
- Разходи за наеми	14,830	10,939
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	11,047	8,738
- Разходи за нереализиран данъчен кредит	10,159	6,552
- Административни, консултантски, одит и други разходи	29,080	24,599
Административни разходи	147,680	104,079

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала към 31 декември 2008 г. е 2,554 човека (2007 г.: 2,182).

Бележки към финансовите отчети
11. Обезценка

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Увеличение на обезценката		
<i>Вземания от клиенти</i>	(27,722)	(42,430)
Намаление на обезценката		
<i>Вземания от клиенти</i>	30,464	16,022
Обезценка, нетно	2,742	(26,408)

12. Разходи за данъци

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Текущи данъци	(4,781)	(5,174)
Отсрочени данъци (виж бележка 22)	(313)	(199)
Разходи за данъци	(5,094)	(5,373)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Счетоводна печалба преди облагане	56,025	55,780
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2008 г. и 10% за 2007 г.)	5,603	5,578
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	(812)	(404)
Данъчен ефект от временни разлики	303	199
Разходи за данък върху дохода	5,094	5,373
Ефективна данъчна ставка	9.09%	9.63%

Бележки към финансовите отчети
13. Доходи на акция

	2008	2007
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (<i>в хил. лв.</i>)	50,931	50,407
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции (<i>в хиляди</i>)	110,000	106,137
Доходи на акция (<i>в лв.</i>)	0.46	0.47

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката. През 2008 г., като и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права върху обикновените акции на Банката. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

14. Парични средства и вземания от централни банки

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Каса		
- в левове	47,338	89,814
- в чуждестранна валута	115,239	39,492
Злато	7,817	4,730
Вземания от централни банки	426,547	409,705
Разплащателни сметки и вземания от местни банки	30,115	64
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	118,027	64,880
Общо	745,083	608,685

Бележки към финансовите отчети
15. Финансови активи за търгуване

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Дългови и други инструменти с фиксиран доход		
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство, оценени с рейтинг BBB+ или BVB:		
- деноминирани в левове	5,476	2,046
- деноминирани в чуждестранна валута	-	70
Други издатели - капиталови инструменти (нерейтинговани)	4,205	11,413
Общо	9,681	13,529

16. Инвестиции на разположение за продажба

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в български левове	27,872	29,765
- деноминирани в чуждестранна валута	6,033	6,323
Чужди правителства		
- краткосрочни	194,941	229,860
- дългосрочни	-	20,019
Чуждестранни банки	55,740	87,159
Други издатели	2,038	1,077
Инвестиции в дъщерни предприятия	24,920	22,965
Общо	311,544	397,168

Инвестициите в дъщерни предприятия са както следва:

<i>в хил. лв.</i>	% участие в капитала	2008	2007
Предприятие:			
First Investment Finance B.V., Холандия	100%	3,947	3,947
Дайнърс клуб България АД	85.52%	2,443	2,443
First Investment Bank – Albania Sh.a.	99.999821%	18,530	16,575
Общо		24,920	22,965

Бележки към финансовите отчети
17. Финансови активи, държани до падеж

Дългосрочните ценни книжа, държани до падеж, представляват дългови инвестиции, които Банката има намерението и възможността да държи до падеж.

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Ценни книжа държани до падеж, емитирани от:		
Българското правителство	42,196	60,492
Чуждестранни банки	18,197	44,214
Общо	60,393	104,706

През м. май 2008 г. Банката продаде инвестиции, държани до падеж с номинална стойност 10,000 хил. евро. Тази продажба не представлява промяна в намерението и способността на Банката да държи инвестициите до техния падеж, тъй като се отнася за изолирано събитие, което е извън контрола на Банката, не е повторяемо и Банката не е имала разумни причини да го очаква.

18. Вземания от банки и финансови институции
(a) Анализ по видове

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Вземания от банки	3,920	162,870
Други	6,248	26,284
Общо	10,168	189,154

(b) Географски анализ

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Местни банки и финансови институции	625	24,902
Чуждестранни банки и финансови институции	9,543	164,252
Общо	10,168	189,154

19. Вземания от клиенти

Бележки към финансовите отчети

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Банкиране на дребно		
- Потребителски кредити	227,610	278,431
- Ипотечни кредити	374,732	388,302
- Кредитни карти	149,796	81,819
Малки и средни предприятия	251,455	264,185
Микрокредитиране	41,196	43,476
Корпоративни клиенти	1,967,571	1,781,400
Обезценка	(66,844)	(69,851)
Общо	<u>2,945,516</u>	<u>2,767,762</u>

(а) Движение в обезценката

<i>в хил. лв.</i>	
Салдо към 1 януари 2008 г.	<u>69,851</u>
Допълнително начислени	27,722
Реинтегрирана	(30,464)
Отписани вземания	(265)
Салдо към 31 декември 2008 г.	<u>66,844</u>

Бележки към финансовите отчети

20. Имоти и оборудване

<i>в хил. лв.</i>	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобряния на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2008 г.	12,367	65,994	5,527	48,014	25,700	157,602
Придобити	-	14	-	59,667	-	59,681
Излезли от употреба	-	(624)	(264)	(309)	(154)	(1,351)
Прехвърлени	-	28,606	726	(47,720)	12,634	(5,754)
Към 31 декември 2008 г.	12,367	93,990	5,989	59,652	38,180	210,178
Амортизация						
Към 1 януари 2008 г.	3,186	33,607	2,869	-	6,658	46,320
Начислена през периода	417	11,021	935	-	3,404	15,777
За излезлите от употреба	-	(598)	(204)	-	(127)	(929)
Към 31 декември 2008 г.	3,603	44,030	3,600	-	9,935	61,168
Балансова стойност						
Към 31 декември 2008 г.	8,764	49,960	2,389	59,652	28,245	149,010
Към 1 януари 2008 г.	9,181	32,387	2,658	48,014	19,042	111,282

21. Нематериални активи

<i>в хил. лв.</i>	Програмни продукти и лицензи	Общо
Отчетна стойност		
Към 1 януари 2008 г.	2,252	2,252
Придобити	-	-
Излезли от употреба	-	-
Прехвърлени	5,754	5,754
Към 31 декември 2008 г.	8,006	8,006
Амортизация		
Към 1 януари 2008 г.	1,823	1,823
Начислена през периода	1,019	1,019
За излезли от употреба	-	-
Към 31 декември 2008 г.	2,842	2,842
Балансова стойност		
На 31 декември 2008 г.	5,164	5,164
Към 1 януари 2008 г.	429	429

Бележки към финансовите отчети
22. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван балансовият метод на база основен данъчен процент 10%.

Сумата на отсрочения данък се отнася за следните активи и пасиви:

<i>в хил. лв.</i>	Активи		Пасиви		Нетно	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Имоти, оборудване и нематериални активи	-	-	1,942	1,549	1,942	1,549
Други	(261)	(181)	-	-	(261)	(181)
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(261)	(181)	1,942	1,549	1,681	1,368

Движенията във временните разлики през 2008 г., на стойност 313 хил. лв, са отчетени в отчета за доходите.

23. Други активи

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Разходи за бъдещи периоди	6,138	3,802
Други активи	13,437	8,538
Общо	19,575	12,340

24. Задължения към банки

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Срочни депозити	51,656	13,030
Текущи сметки	1,759	4,204
Общо	53,415	17,234

Бележки към финансовите отчети
25. Задължения към други клиенти

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Граждани		
- текущи сметки	393,915	461,966
- срочни депозити	1,342,358	973,289
Търговци и публични институции		
- текущи сметки	408,908	620,802
- срочни депозити	1,034,140	1,201,713
Общо	3,179,321	3,257,770

26. Други привлечени средства

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Издадени облигации	19,911	29,743
Задължения по потвърдени акредитиви	353,179	311,491
Задължения по споразумения за обратно изкупуване (виж бележка 30)	12,276	-
Други срочни задължения	105,032	103,209
Общо	490,398	444,443

Други срочни задължения включват предимно финансираня получени от финансови институции по отпуснати кредитни линии.

Издадените облигации включват следното:

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Ипотечни облигации		
EUR 5,000,000, 7%, платими 2008	-	9,855
EUR 10,000,000, 7%, платими 2009	19,911	19,888
Общо	19,911	29,743

Ипотечните облигациите са платими на трети лица през годините посочени по-горе и са регистрирани на Българската фондова борса - София.

Бележки към финансовите отчети
27. Подчинен срочен дълг

Към 31 декември 2008 година Банката е сключила шест отделни споразумения за подчинен срочен дълг с четири различни кредитора. Всички тези заеми са издадени по английското законодателство и ресурсът е привлечен от източници извън България.

Подчиненият срочен дълг може да бъде анализиран както следва:

в хил. лв.

Кредитор	Главница	Оригинален срок	Амортизирана стойност към 31 декември 2008 г.
Growth Management Limited	1,956	10 години	2,938
Growth Management Limited	3,912	10 години	5,974
Hypo-Alpe-Adria Bank	3,912	10 години	5,781
Growth Management Limited	5,867	10 години	9,732
Standard Bank London Ltd.	9,779	10 години	14,545
Hillside Apex Fund Ltd.	9,779	10 години	14,882
Общо	35,205		53,852

Лихвата се капитализира на годишна база и е платима на падеж. Третирането на тези пасиви за целите на капиталовата адекватност като капитал от втори ред е в съответствие с изискванията на българското законодателство. Всички плащания преди падеж по подчинения срочен дълг са предмет на писмено одобрение от Българската народна банка.

28. Дългово капиталов инструмент

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2008 г.
Безсрочен капиталов кредит - 27 млн. евро	52,807	55,391
Безсрочен капиталов кредит - 21 млн. евро	41,073	45,083
Общо	93,880	100,474

Безсрочните капиталови кредити са получени от First Investment Finance B.V., дружество с ограничена отговорност, регистрирано съгласно законите на Кралство Холандия, дъщерно дружество, 100% притежавано от Банката. Условиата по тези дългово/капиталови инструменти отговарят на изискванията на Наредба № 8 за капиталова адекватност издадена от БНБ. Сумите по безсрочните капиталови кредити са включени в капитала от втори ред след получаване на съответно разрешение от Българската народна банка.

Бележки към финансовите отчети
29. Други пасиви

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Задължения към персонала	2,288	1,542
Текущи данъчни задължения	1,102	4,310
Други кредитори	3,133	1,853
Общо	6,523	7,705

30. Споразумения за обратно изкупуване и продажба

Банката привлича средства чрез продажба на финансови инструменти под формата на договор, по силата на който Банката се задължава да изплати привлечените средства посредством обратното изкупуване на тези инструменти на определена бъдеща дата на същата цена плюс лихва с предварително определен процент. В зависимост от преобладаващия лихвен процент тези сделки са често използвано средство за краткосрочно финансиране на лихвоносни активи. Към 31 декември 2008 г. продадените активи по договори за обратно изкупуване са:

<i>в хил. лв.</i>	Справедлива стойност на заложените активи	Балансова стойност на съответните задължения
Български държавни ценни книжа	10,302	10,315
Други държавни ценни книжа	1,956	1,961
Общо	12,258	12,276

Към 31 декември 2007 г. не е имало продадени активи по договори за обратно изкупуване, поради което не се предлага сравнителна информация.

31. Капитал и резерви
(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2008 г.

Към 31 декември 2008 г. акционерният капитал на Банката е в размер на 110,000,000 лв., разделен на 110,000,000 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло.

Акционерният капитал на Банката е увеличен от 100,000,000 лв. на 110,000,000 лв. в резултат от успешно първично публично предлагане на 10,000,000 нови безналични акции чрез Българската фондова борса – София, и е регистриран в Търговския регистър при Софийски градски съд на 4 юни 2007 г. За да улесни първичното публично предлагане и преди неговото стартиране, номиналната стойност на акциите на Банката е намалена от 10 лв. на 1 лв., с решение на Общото събрание на акционерите, без това да засяга общия размер на акционерния капитал и отделните дялови участия.

Бележки към финансовите отчети
31. Капитал и резерви, продължение
(b) Акционери

През месец октомври 2008 г. Болкан Холидейз, Лондон прехвърли изцяло притежаваните от него акции по равно на акционерите Доменико Венчърс Лимитид, Британски Вирджински острови и Рафаела Кънсалтънтс Лимитид, Британски Вирджински острови, с което акционерното им участие в капитала на банката нарастна на 9.72% всяко.

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2008 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	31,830,000	28.94
Г-н Цеко Тодоров Минев	31,830,000	28.94
Легнано Ентърпрайз Лимитид Кипър	8,450,000	7.68
Доменико Венчърс Лимитид, Британски Вирджински острови	10,695,000	9.72
Рафаела Кънсалтънтс Лимитид, Британски Вирджински острови	10,695,000	9.72
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	15.00
Общо	110,000,000	100.00

Бележки към финансовите отчети
31. Капитал и резерви, продължение
(b) Акционери, продължение

Понастоящем всички новоемитирани акции, плюс частта от съществуващите акции, собственост на Първа финансова брокерска къща ООД, продадени на нови инвеститори при условията на първично публично предлагане (общо 16,500,000 акции), се търгуват свободно на Българската фондова борса - София.

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

32. Условни задължения
(a) Задбалансови пасиви

Банката предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на гаранции и акредитиви са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като гаранции и акредитиви, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в баланса, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения.

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Банкови гаранции		
- в левове	202,558	186,268
- в чуждестранна валута	194,462	181,103
Общо гаранции	397,020	367,371
Неизползвани кредитни линии	367,111	402,996
Записи на заповед	15,677	21,034
Акредитиви в чуждестранна валута	126,142	268,562
Общо	905,950	1,059,963

Тези ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в баланса до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Много от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Към датата на отчета няма съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнителни оповестявания.

Към 31 декември 2008 г. размерът на обезпеченията по издадени гаранции и акредитиви е 100%.

Бележки към финансовите отчети
33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
Парични средства и вземания от централни банки	745,083	608,685
Вземания от банки и други финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	9,974	188,982
Общо	755,057	797,667

34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

<i>в хил. лв.</i>	2008	2007
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	648,536	521,875
Финансови активи за търгуване	12,147	14,758
Инвестиции на разположение за продажба	288,285	356,175
Финансови активи държани до падеж	73,408	101,393
Вземания от банки и финансови институции	30,828	37,254
Вземания от клиенти	2,850,264	2,294,636
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	25,000	15,649
Задължения към други клиенти	2,920,683	2,709,589
Други привлечени средства	605,697	302,583
Подчинен срочен дълг	52,368	51,131
Дългово капиталов инструмент	99,592	99,056

Бележки към финансовите отчети
35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или страните и Банката са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност, някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи банката		Предприятия под общ контрол	
	2008	2007	2008	2007
<i>в хил. лв.</i>				
Кредити:				
Кредитна експозиция в началото на годината	2,474	1,876	12,168	6,104
Отпуснати кредити през годината	(19)	598	8,913	6,064
Кредитна експозиция в края на годината	<u>2,455</u>	<u>2,474</u>	<u>21,081</u>	<u>12,168</u>
Получени депозити и заеми:				
В началото на годината	1,062	547	857,195	862,464
Получени през годината	5,357	515	(390,443)	(5,269)
В края на годината	<u>6,419</u>	<u>1,062</u>	<u>466,752</u>	<u>857,195</u>
Предоставени депозити:				
Депозити в началото на годината	-	-	11,735	7,823
Предоставени депозити през годината	-	-	-	3,912
Депозити в края на годината	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11,735</u>	<u>11,735</u>
Издадени условни задължения от Банката				
В началото на годината	387	-	3,175	1,860
Отпуснати през годината	1,088	387	2,778	1,315
В края на годината	<u>1,475</u>	<u>387</u>	<u>5,953</u>	<u>3,175</u>

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2008 г. са в размер на 2,617 хил. лева (2007 г.: 1,796 хил. лв).

36. Дъщерни предприятия
(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Холандия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Уставният акционерен капитал на дружеството възлиза на 90 хил. евро, разделени в 900 обикновени акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Издадени и платени са 180 акции.

Бележки към финансовите отчети

36. Дъщерни предприятия, продължение

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., в който участието на Банката е 85.52% към 31 декември 2008 г. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания, и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

През юли 2008 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. увеличи своя акционерен капитал с 1 милион евро посредством издаване на нови акции, записани и платени изцяло от Първа инвестиционна банка АД. По този начин акционерното участие на Банката незначително се увеличи до 99.999821%. Към 31 декември 2008 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 9,475 хил. евро, внесен изцяло.

37. Събития, възникнали след отчетния период

През февруари 2009 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. увеличи своя акционерен капитал с 1 милион евро посредством издаване на нови акции, записани и платени изцяло от Първа инвестиционна банка АД. По този начин акционерното участие на Банката незначително се увеличи.

38. Приложими стандарти

МСФО 1	Прилагане за пръв път на Международните стандарти за финансови отчети
МСФО 2	Плащане на базата на акции
МСФО 3	Бизнес комбинации
МСФО 4	Застрахователни договори
МСФО 5	Нетекучи активи, държани за продажба, и преустановени дейности
МСФО 6	Проучване и оценка на минерални ресурси
МСФО 7	Финансови инструменти: оповестяване
МСС 1	Представяне на финансови отчети
МСС 2	Материални запаси
МСС 7	Отчети за паричните потоци
МСС 8	Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки
МСС 10	Събития след дата на баланса
МСС 11	Договори за строителство
МСС 12	Данъци върху дохода
МСС 14	Отчитане по сегменти
МСС 16	Имоти, машини, съоръжения и оборудване
МСС 17	Лизинг
МСС 18	Приходи
МСС 19	Доходи на наети лица
МСС 20	Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ
МСС 21	Ефекти от промените в обменните курсове
МСС 23	Разходи по заеми

38. Приложими стандарти, продължение

Бележки към финансовите отчети

МСС 24	Оповестяване на свързани лица
МСС 26	Счетоводство и отчитане на планове за пенсионни доходи
МСС 27	Консолидирани и индивидуални финансови отчети
МСС 28	Инвестициите в асоциирани предприятия
МСС 29	Финансово отчитане при свърхинфлационни икономики
МСС 31	Дялове в съвместни предприятия
МСС 32	Финансови инструменти: представяне
МСС 33	Доходи на акция
МСС 34	Междинно финансово отчитане
МСС 36	Обезценка на активи
МСС 37	Провизии, условни пасиви и условни активи
МСС 38	Нематериални активи
МСС 39	Финансови инструменти: признаване и оценяване
МСС 40	Инвестиционни имоти
МСС 41	Земеделие
КРМСФО 1	Промени в съществуващите задължения за извеждане от експлоатация, възстановяване и сходните с тях задължения
КРМСФО 2	Дялове на членове в кооперации и сходни инструменти
КРМСФО 4	Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг
КРМСФО 5	Права на участие във фондове за извеждане от експлоатация и възстановяванена околната среда
КРМСФО 6	Задължения, възникващи от участие в специфичен пазар – отпадъчно електрическо и електронно оборудване
КРМСФО 7	Прилагане на подхода за преизчисление на финансовите отчети съгласно МСС 29
КРМСФО 8	Обхват на МСФО 2
КРМСФО 9	Преразглеждане на внедрени деривативи
КРМСФО 10	Междинно финансово отчитане и обезценка
КРМСФО 11	Транзакции с групови и собствени акции
КРМСФО 12	Споразумения за концесии на услуги
КРМСФО 14	Лимит на актив по план за дефинирани доходи, минимални изисквания за финансиране и тяхното взаимодействие
ПКР 7	Въвеждане на еврото
ПКР 10	Правителствена помощ – без специална връзка с оперативната дейност
ПКР 12	Консолидация – предприятия със специално предназначение
ПКР 13	Съвместно контролирани предприятия - непарични вноски от контролиращите съдружници
ПКР 15	Оперативен лизинг – стимули
ПКР 21	Данъци върху дохода – възстановяване на преоценените неамортизуеми активи
ПКР 25	Данъци върху доходи - промени в данъчния статус на едно предприятие или неговите акционери
ПКР 27	Оценяване съдържането на операции, включващи правната форма на лизинг
ПКР 29	Оповестяване - споразумения на концесионна услуга
ПКР 31	Приход - бартерни сделки, включващи рекламни услуги
ПКР 32	Нематериални активи - разходи за интернет страници